

غوره ويناوي

غوره و یه ناوی

- ۱ ---بنه سری هغه ده چه په بنو خلکو گران اود بدو خلکو زینت وي.
- ۲ ---خوک چه دینی علم ددی په خاطر زده کوي چه دخلکو پام ځان ته راوري ځای به یي دوزخ وي.
- ۳ ---ستر سری څلور صفتونه لري کمیني، ادب، مهرباني، او عدالت.
- ۴ ---کله چي یوسرى بل ته پور ورکري نو دپور وري سوغات دی نه قبلي.
- ۵ ---خوک چه ظالم په ظلم پوهيري او سره لدی دهغه دنقوی لپاره زيارباسی کامل داسلاميت له دايری څخه وتلي ده.
- ۶ ---بنکاره دینمني د منافقی دوستي څخه پيره بنه ده.
- ۷ ---دلکري په نيمگرنيا پسي مه ګرخه او کنه بي ملکري به پاتي شى.
- ۸ ---د چرک حلالولو لپاره د غواي حلالولو چاري ته ضرورت نشته.
- ۹ ---ستر سری په ځان فشار راولي او کوچني سری په نورو.
- ۱۰ ---هیڅ شی دخای (ج) په وراندي دومره غوره نه دی لکه چي خوک څلپ قهر دده دخوبني په غرض وزغمي.
- ۱۱ ---دقیامت په ورڅ دقدر او منزلت له مخی د تولو تیبت سری هغه به وي چه دخپل علم څخه بی ګټه نه وي اخستي.
- ۱۲ ---پاک اوسمه بي باک اوسمه.
- ۱۳ ---ديري خبری د پوهی دليل نه ده.

د غوره خلکو غوره ويناوي خضرت سليمان (عليه الصلوة والسلام): _____ فرمائي :-

د علم زده کره تر تولو بنه او غوره صدقه ده...

ددین زده کول ستړه پانګه او ويارمنه شتمني ده...

په تولو رحمتونوکي اجراءو ثواب نغښتي دي...

چا چي د زیره راز نوروته خر ګند کر هغه نا پوه او چي تر پايه پتوی هغه هوښيار دي...

د بي عقله په لاس سوال څواب لېړل څلپي پېښي په تير و هل دي...

دروغ هیڅ وخت په ربنتیاوږري نه شي مونډلای...

نا پوهانو ته د هغوي د بي باکه څواب مه ورکوي، هسي نه چي تاسو هم د هغوي په خيرشي...

الله تعالي هغه خلک نه خوبنوي چي د ورونو تر منځ د نفاق اور ته ببوزي وهي...

که چيري د انسان چلن د الله له خوبنۍ سره برابر وي نو د ځان د دمنان هم دوستان کولاي شي...

څلپ ځان عقل مند مه ګئي د الله نه ودار شي او له بدوانه لاس واخلي...

حضرت ادریس (عليه الصلوٰف والسلام): _____ فرمائي:-

مه پخپله د دروغو قسمونه خوري او مه نور خلک ورته هخوي ځکه داسي کول ستړه ګناه ده...

د کړو ورو د بنه کولو لپاره تر تولو لومري د نیت بنه کول ضرور دي...

د الله د تولو نعمتوونو بشپړه شکر دانسان په وس پوره نه ده...

حکمت (دانایي) د روح غذا او د ژوند دوهم نوم دي...

د نورو په اسوده ژوند کينه مه پيدا کوي ځکه چي دغه خوشحاله ژوند دير نيمگري او نيمه خوا دي ...

حضرت عيسی (عليه السلام): _____ فرمائي:-

بنه عمل هغه دي چي له خلکو څخه بي د ستایلواو تمه ونه شي...

که تاسو د نورو اشتباهاو وښني نو الله به ستاسي نيمگرنيا ځي عفوه ګري...

ځان بوندونه(ريا) د ثواب جريري وباسي او له منه ويри...

د الله له ذکر نه پرته ديری خبری مه کوي که نه نو زرونه به مو سخت شي

سخت زري د الله (ج) نه دير لري وي...

پر خوریدلو خلکو زره سوي وکړي او د نيمگري دعا ورته وکړي چي له ستونزو نه نجات وموسي...

چي کينه درسره کوي مينه ورسره کوي ، چي بد درته وايي قدر یي کوي ، چي خوروبي مو دعا ورته کوي...

د دنیا پرنعمتوونو مه نازيري ، خه معلومه ده که همدا نن شپه مو ژوند درنه وغوبنټل شي...

په دنیا کي د ميلمنو په خير ژوند تير ګري ، چي نه کور لري او نه اور....

که غواړي چي زما سره دوستي وکړي نو په زرونو کي به د دنیوی جاه او جلال نه کرکه پيدا کوي...

غوره ويناوي

مرگ له تولونه ريبنتيني او آميد تر تولو نه دروغجن تصور دي...
په دنيا کي له خلکو سره راشه درشه په اخترت کي د نجات او برياليتوب سبب گرخي...
پام کوي ! بنې عملونه خلکوته د خان بنووني لپاره مه کوي ، که نه نو د الله (ج) په وراندي به ستاسو لپاره هیخ اجر او ثواب نه وي

... د سبا لپاره خواره او توبنه مه ږدي ، سبا پڅله له ځانه سره خواره او توبنه راوړي...
شک نشته چي داله (ج) د بندکانو سره مينه کول له خپل رب سره مينه کولو ته وایي.
د سترګو په ليد حاکمیت ولري له همدي نه په زره کي پيدا کيري او د فتنې د راواړولو لپاره همدا کفایت کوي.
حضرت لقمان (عليه الصلوة والسلام): فرمائي:-
ملګري ته د راز خبره مه کوي کیداي شي سبا ستاسو دېمن شئ.
کوم کار چي د الله د رضا لپاره کوي په هغه کي د انسانانو نه ویره مه کوي.
په کوم نعمت کي چي شکر وي د هغې پاي نشته او په کوم نعمت کي چي ناشكري وي د هغه پایښت نه شته.
له ناپوهانو سره دېره ناسته ولاړه مه کوي چيري تا سو به هم جاهلان کري.
دېر اوري او لېر غږيري.

الله او مرگ هيڅکله له ياده مه باسي ، خپله بشیگره او د بل بد ګره هيره کري.
په هر مجلس کي چه د الله (ج) ذکر کيري ګکون پکي کوي او د بدانو له ناستي نه خان ليري ساتي.
که د ژبې له زيان نه خان ژغورل غواري نو چوپ (غلې) اوسي.
په لمنه کي د زره ، په مختلف کي د ژبې ، په غصه کي د لاس او په دستاخوان د ګيدي ساته کوي.
ريښتا خبره مه پټوي او دروغ خبر له سره مه کوي.
په علم سره زره داسي ژوندي کيري لکه وچه ځمکه چي پر باران.
د عقل په څير هیخ دولت نشته او د جهالت په څير هیخ غربت.

سهار د لمر ختو په وخت کي مه ویده کيري ځکه د ا د عبادت وخت دي پدي وخت کي خوب د بدېختي نه دک وي .

حضرت ابو بکر صديق (رض): فرمائي:-
هر بي علمه یو رنځ وکني او هر بي عمله علم یو بي ګتني څيز.
علم د پېغېرانو ميراث او شتمنۍ د کافرانو (فرعون او قارون).)
خبر اوسي اچي جهاد پري نبردي ، ځکه هر قوم چي د الله په لاره کي جهاد پريرودي هغه خوار او ذليل کيري.
په زغم کي هیخ تلوان نشته او په ژاره کي هیخ کته.
که غواري چي هوسانۍ مو په برخه شي نو خپل ژبه د شکایت او کيلو نه لري وساتي.
خوار او بیوزله هغه خوک دي چي په دنيا کي دوست او ملګري ونلري.
د موراو پلار خوشحالی په دنيا کي د نیک بختي سبب گرخي او په اخترت کي د ژغور ولووسيله.
اوښکي د هغې ورځي په تېريدو تويو چي بي بشیگري مو تېره کري وي.
د هر شي د ثواب پیمانه موجوده: خود صبر او زغم د ثواب اندازه نشته.
ريښتا امانت او دروغ خيانت دي.

حضرت عمرفاروق(رض): فرمائي:-
لړه ویناҳکمت، کم خواره صحت او لېر خوب عبادت دي.
له هغولکو سره مشوره کوي چي له الله (ج) نه ویرېږي.
تر ايمان وروسته ستره پېرزوينه نیک خويه بنځه ده.
طمع بیوزلي، د زره غنا ، بډايو او غچ نه اخیستل زغم دي.
هر شي یو بېکلا لري د نیکي بېکلا داده چي سعدستي وشي.
حضرت عثمان غني (رض): فرمائي:-
تېټه وينا، بېکته کتل او منځني راشه درشه د ايمان نخښي دي.
څپل پېتي پر بل مه اچوئ که لېر وي يا دېر.
توره بدن تېپي کوي او بدې وینا روح.
تولي نیکي له حیاء او تولي بدې له بي حیامي سره ترلې دي.

غوره وی ناوی

خینی وخت د جرم بخنبل مجرم ته جرأت ورکوي.

حضرت علی (رض): فرمائی :-

له الله نه غافل نشي چي هعه له تا سونه غافل نه شي.

امیدوار اوسي ڪكه چي مایوسی ڪناه ده.

دشمنو دبمنان دپروي او د عالمانو دوستان.

غوره کمل ادب او بهه عبا دت صدقه ده.

د حیا جامي واغوندي چي تول عيونه مو پٽ شي.

حضرت عائشه صديقه (رض): فرمائي :-

دميلمه په ويار دير لگنت په اسرافه کي نه راخي.

لر خواره درنهونو دوا او په دكه گيده خواره د ناروغيو مور ده.

د سراغ له رنا نه ڪي و اخلي او دي ته مه گوري چي د چا په لاس کي ده.

د زبي سانته ثواب ده.

ستاسو لپاره د خير خبره همغه ده چي له شره ڇان وساتي.

کوچي له پغمبر صلي الله عليه وسلم پنځه ويشت پوبنتني لري

پوبنتنه: غوايرم چي بداي شم؟

حواب: فناعت غوره ڪره، بداي به شي.

پوبنتنه: غوايرم چي لوئ عالم شم.

حواب: تقوى او پرهيزگاري غوره ڪره عالم به شي.

پوبنتنه: غوايرم چي عزتمن شم

حواب: خلکو ته لاس مه نيسه عزتمن به شي.

پوبنتنه: غوايرم چي لوئ سري شم.

حواب: له خلکو سره مرسته کوه.

پوبنتنه: غوايرم چي عادل شم.

حواب: چي ڇان ته يي خوبنوئي نورو ته يي هم خوبنوه.

پوبنتنه: غوايرم چي خواكمن شم.

حواب: په خداي جل جلاله په دربار کي غوره درجه غوايرم

حواب: د خداي جل جلاله ذكر کوه.

پوبنتنه: غوايرم چي روزي مي پراخه شي.

حواب: تل په او داسه کي او سه.

پوبنتنه: غوايرم چي دعا مي قبوله شي.

حواب: له حرامونه ڇان ڙغوره.

پوبنتنه: غوايرم چي ايمان مي بشپر شي.

حواب: اخلاق بنه ڪره.

پوبنتنه: دقilmت په ورڅ له خداي جل جلاله نه داسي لينه غوايرم چي راڅخه خوشاله وئ.

حواب: ژر ترژره له جنابت خخه وروسته غسل کوه.

پوبنتنه: غوايرم چي گناهونه مي کم شي.

حواب: زيات استغفار و ايه.

پوبنتنه: غوايرم چي الله جل جلاله رحم راباندي وکري.

حواب: د خداي جل جلاله په مخلوق رحم کوه.

پوبنتنه: غوايرم چي خداي جل جلاله مي پرده وکري.

حواب: د خلکو پرده ساته.

پوبنتنه: غوايرم چي رسوا نه شم.

غوره و یاناوی

خواب: له زنا خخه خان ژغوره.

پوبنتنه: غوايرم چي الله جل جلاله اورسول صلي الله عليه وسلم ته گران شم.

خواب: کوم کارونه چي خدای جل جلاله ته ورگران وي هغه خان ته گران گره.

پوبنتنه: غوايرم چي خدای جل جلاله تابع شم.

خواب: فرانض مه پرپرده.

پوبنتنه: غوايرم چي احسان کونکى جور شم.

خواب: خدای جل جلاله داسي عبادت کوه لكه ته يي چي ويني اویاتا ویني.

پوبنتنه: يارسول الله! گناهونه په خه شى بېشل كېرى؟

خواب: اوېنكى، عاجزى، ناروغى.

پوبنتنه: کوم شيان دوزخ اور سروى؟

خواب: په تکلیفونو باندى صبر كول.

پوبنتنه: د الله جل جلاله غوسه په خه شى سېرىزى؟

خواب: پته صدقه ورکول او صيله رحمى.

پوبنتنه: له تولو نه لویه گناه کومه ده؟

خواب: بداخلاق اوکنځوسى.

پوبنتنه: له تولو نه لویه نيكى کومه ده؟

خواب: بنې اخلاق، عاجزى او صبر.

پوبنتنه: غوايرم چي خدای جل جلاله له غصى نه وژغورل شم.

خواب: خلکو ته غصه مه کوه

♣هربى عمله عمل يورنخ وکنى! او هربى عمله علم يو بي گتى شى.

♣خبردار اوسي! چي جهاد پريښتدي حکمه خپله زبه دشكايتنو اوګيلو نه ليري وساتي.

♣دېرېد بخته هغه څوک دی چي پڅپله مرشي خوګناه يې ژوندى وي، ديو داسې عمل بنسټ يې اينى وي چي ده ډرمېنې وروسته ادامه پيداکوي.

♣که غوايرى هوسابى موپه برخه شي خپله زبه دشكايتنو اوګيلو نه ليري وساتي.

♣دستړګوساتنه وکړي، حکمه داده زړونو وردی او تول افتونه له همدي لاري زره ته ننزوې.

♣له غلا او خيانت خخه بدې وکړي، حکمه داعملونه لوره او فقررا منځ ته کوي.

♣څوک چي الله(ج) په لارکي مشغول وي، الله(ج) به ده ډرمېنې سرته رسوي.

♣دایمان تکمیل په جهاد، دروژي پوره والى په صدقه، دحج پوره والى په او ضحیه او دلمانځه تیروتنه په سجده سهوي سره پوره کېږي.

♣حقیقت دادی چي انسان یو دېر ضعیف اوناتوانه مخلوق دی، د حیرانتیا خبره داده چي څنګه له دېرقوی او زورور خدای(ج) خخه نافرمانی کوي.

♣دچاچي ژرپا په س کي نه وي پوره، هغه به په ژریدونکوڅه مهرباني وکړي.

«دامير المؤمنين حضرت ابوبکر صدقه (رض) له ويناوخنه»

حضرت معاذ(۱) بن جبل رضي الله تعالى عنه بيان کوي چي نېۍ که هېڅ شريک مه نېۍ که هېڅ هم تا وژني او یا دې سر پېړکوي

(۱) (دالله جل جلاله سره هېڅ شريک مه نېۍ که هېڅ هم تا وژني او یا دې سر پېړکوي

(۲) (دخلېل مور او پلار ناپرمانی هېڅکله مه کوي که هېڅ هم تاته دڅپلې ميرمني، مال او دولت پېړښولو امر وشي

(۳) (فرض لمونځ هېڅکله مه پېړدې څوک چي فرض لمونځ قصدًا پېړدې له هغه خخه الله جل جلاله بېزاره دی

(۴) (شراب هېڅکله مه چېښي څوکه هغه دهري بي حيائي بېخ دې

(۵) (دکنا خخه خان وژغورئ څوکه دکناه په وجه الله جل جلاله ناراضه کېږي

(۶) (دجهاد له میدان خخه مه تېښتی که هېڅ هم (نور ستا ملکري) شهیدان کېږي.

(۷) (چي کله په خلکو کښي (وابي) مرک خپور شي او ته هلتنه موجودي نو هلتنه پاته شه (هغه ئاي مه پېړدې.)

(۸) (او دکوم چاچي خرچه پرتا لازمه وي (ښځه وي، اولاد وي یا نور) پر هغوى شه مال خرڅ کړه.

(۹) (او هغوى ته داد ب په ورکولوکښي خپل لرکي مه رده.

غوره وي ناوي

(۱۰) او هغوي دالله جل جلاله دا حکامو او قوانينو په اوه ووبه وه.

مشکوکات المصایبج ص ۱۸، مسند احمد

(۱۱) (حاشیه کذافی مشکوکات عن معاذ من غیر انتساب واخرجه ال امام احمد فی المسند، ج ۲۳۲۵ مسند معاذ بن جبل(رض) داخویی هدایت وکری چی د مور او پلار نافرمانی هیڅکله مه کوی ،که څه هم تاته امر وکری چی خپل کور والا ، مال او دولت پرپرده بد.

واولاد ته خطاب دی چی ،د انتهایی فرمائیداری دتر غیب ورکولو لپاره هدایت وکری مور او پلار دعقل او فکر څخه کار اخلي، او کوم

ظلمانه امرنه صادر وي ، خپله دي فکروکری چي د دي امر انجام څه کيري؟ او هغه خپله او ده ګه ميرمني او اولادته زمونږد امر په منلو سره

کوم تکلیف رسیری؟

اودا خویی هدایت وکری چی کله یو کس (ویبا) په خای کښی وي چي هلتہ خلگ مر کيري نو هلتہ دي پاتي شي ، په دي کښی فایده داده چی

داعامي وبا په لپلوا سره خلگ تېښته کوي نو وموه تو به کفن او دفن څوک ورکوي.

هدارنگه پدي کښی پر تقدیر دایمان بنسکارندوی (يعني مظاهره) هم ده ، چي څه په تقدیر کښی دي هغه کيري، دو با دھائي څخه تېښته کول

دمړک څخه ژغورونکي نه ده.

آخری دری نصیحتونه دا هل او عیال اړوند دی ده ګه مطلب دادی چي پر کورنیانو باندی بنه او حلال مال خرڅ کری ، ده ګه دارام او راحت

خيال وساتی ، مګر هغوي په سختي کښی هم وساتی ترڅوچي هغه دالله جل جلاله دحکمونو څخه غافل پاته نه شي او دنرمی له وجی څخه

بې ادبه نشي .

(۱۲) (حضرت عبدالله بن عمر رضي الله تعالى عنه روایت کوي چي رسول کريم صلي الله عليه وسلم زما اوږده ونیول هدایت يې وکرو په دنیا

کښی دارنگه او سه څرنګه چي یو کس په سفر کښی پر یو خای ولاړوی بلکه (له دي څخه هم دنیا بې ثباته وګنه او) داسی او سه څرنګه چي پر

لارتلونکي مسافر وي . له دي نه وروسته عبدالله بن عمر رضي الله تعالى عنه وضاهت کوي وايې چي کله مابنام شي دسھار انتظار مه کوه او

چي کله سهار شي نو دمابنام انتظارمه کوه، اوله نارو غتیا خاڅه مخکښی رو غتیا غنیمت وګنه غوره اعمال کوه او دمړک څخه مخکښی ژوند

غنیمت وګنه په بنو اعمالو کښی ولکېرد.

مشکوکات المصایبج ص ۱۳۹)

په بل روایت کښی داسی دی، چي نبی کرم صلي الله عليه وسلم دا هم وویل چي خپل ځان په مړو کښی شمارکړه.

مشکوکات ص ۱۳۹)

په مړو کښی دشمار پلوا مطلب دادی چي مرک دومره اندازه قریب وګنه ، هر وخت داخیال کوه چي او س مرک راخی او اوس مرک راخی او تر

شونی حده پوري نېکی کونکی او سه او ژوند دآخرت په کارو کښی صرف کړه ، خبر نشه چي مرک به کله راشی.

(۱۳) (حضرت عبدالله بن بسر رضي الله تعالى عنه روایت کوي چي یو سری دنبی کرم صلي الله عليه وسلم څخه پوښته وکړه چي يا رسول الله

صلی الله عليه وسلم اپه اسلام کښی خوشیان پېر دی چي ده ګه زمه واري هم پر مونږ پېره ده.

له دي وجي ته مونږ ته یو داسی شی راوبنیه چي زه په هغه کښی مشغول اوسم (چي هغه زما د خلاصون او د درجو دبلندی لپاره بس وي)

کريم صلي الله عليه وسلم وویل ستا ژبه تل دالله جل جلاله په ذکر لنه وساته.

غوره وينا وي

(مشکووات المصایب ص ۱۹۸، ترمذی)

۴) حضرت ابوایوب انصاری رضی الله تعالی عنہ واپسی چی یو سری دنبی کریم صلی الله علیہ وسلم مخی ته راغلی سوال یې وکری چی مانه لند نصیحت وکره نبی کریم صلی الله علیہ وسلم وویل چی کله پر لمانخه دربریری نو داسی لمونج کوه خرنگه چی تا تول شیان پری اینسی وی .

او داسی خبری مه کوه چی صبا پرپیشمانه یې اوچی بوشخه دخلگو سره ورسره وی دهغه خخه نالومیده اوسمه(یعنی طمع مه تری کوه.)
مشکووات المصایب

(احمد ۴۴۵)

۵) حضرت ابوهریره رضی الله تعالی عنہ واپسی چی نبی کریم صلی الله علیہ وسلم وویل: خوک دی چی زما خخه داخبری (چی ما یې بنوبل غوشتل) حاصیلی کری، بیبا پر هغه خپله عمل وکری یاپی داسی چاته وروښی چی هغه عمل پری وکری ماوویل یا رسول الله صلی الله علیه وسلم! ازه داسی کوم خرنگه چی تا زما لاس ونیوی او پنځه خبری دی (پر پنځو ګونتو راونبودلی.)

(دحرامو خخه خان ڙغوره نو دتو لو خخه به زیات عابد یې.

(چی خه الله جل جلاله درکری وی په هغه راخی اوسمه نو دنقولو خخه به زیات مداره یې.

(دخلپلو ګاونديا نو سره غوره چلنډ کوه نو پاتی خای

(دخلگو لپاره هغه خونسوه چی له خان لپاره یې خونسوی نو مسلمان یې.

(دیرمه خانده ځکه دېره خندازره وژني.

(

مشکووات المصایب ص ۴۴۰، احمد، ترمذی)

یعنی بعضی خلک دېره خندا دزده خوشحالی ګنی خودا غلطه ده.

۶) حضرت عمر بن میمون رضی الله تعالی عنہ واپسی چی نبی کریم صلی الله علیہ وسلم یو سری ته نصیحت کوي چی پنځه شیان تر پنځو شیانو تر مخ غنیمت وکنه.

(جوانی تر ضعف وراندی.

(روغتیا تر ناروغتیا وراندی.

(مالداری دغربی وراندی.

(فراغت تر بوختیا وراندی.

(ژوند تر مرگ وراندی (مشکووات المصایب ص ۴۴۱ ترمذی و هو مرسل)

۷) حضرت ابوموسی رضی الله تعالی عنہ واپسی چی نبی کریم صلی الله علیہ وسلم وویل خوک چی له دنیا سره مینه کوی هغه و خپل آخرت ته زیان رسوی او خوک چی له خپل آخرت مینه کوی هغه وخپلی دنیا ته زیان رسوی ، له دی وجو تاسو دتل پاتی او سپدو والا شي ته (یعنی

آخرت) ته پر فنا کېدونکي (یعنی دنیا) ته تر جیج ورکری او له هغه سره مینه وکری

(مشکووات المصایب ص ۴۴۱، احمد و بیهقی فی شعب الایمان)

۸) حضرت عائشی رضی الله تعالی عنها ته نبی کریم صلی الله علیہ وسلم وویل ای امسکین (دڅه ورکولو پرته) مه جوابه وه، که خه هم دخرا میوه توته ورکری.

(بیبا یې وویل) ای عائشی! دمسکینانو سره مینه وکری او هفوئی خان ته نژدی کړه ځکه د قیامت په ورڅ به الله جل جلاله تا خان ته نژدی

کری

(مشکووات المصایب ص ۴۴۷، احمد، و ترمذی و بیهقی فی شعب الایمان)

۹) حضرت ابو هریره رضی الله تعالی عنہ واپسی چی نبی کریم صلی الله علیہ وسلم هدایت وکری. چی دیوبی دینه و نعمت دولت، عزت او

غوره وي ناوي

نورو) ته په کتلو سره حسد مه کوه. حکه تاته درک نشته چي له مرگه وروسته دالله جل جلاله سره د دي بي دينه لپاره يو قاتل يعني دوزخ شته

چي دهجه دعذاب په وراندي دننيا د نعمتو خه حققت هم نشته.

(مشکوارات المصایب ص ٤٤٧، شرح السنہ)

(١٠) حضرت ابوذر رضی الله تعالی عنہ واپی چی ماتھ زما دوست (سرور عالم صلی الله علیہ وسلم) داولو شیانو امر وکری.

(١) (ماتھ بی امر وکرید مسکینانو سره مینه وکری او هغوي خان ته نژدی کری.

(٢) (امر بی وکری چي دننيا په حالاتو کتبی هغه چاته گوره چيله تا خخه کم وی، هغه چاته مه گوره چي له تا خخه په (مال، دولت اونور) کتبی زیبات وی.

(٣) (امر بی وکری چي وصیله رحمی وی (يعنى دخلپوانو سرهغوره چلند کوئ او دهغوي خیال وساتی) که خه هم خپلوان ستاخه مخ اپروی.

(٤) (امريي وکری رشتيا وايه که خه هم ترخه وی.

(٥) (امر بی وکری دالله جل جلاله (دامر) په وراندي دهیخ بدوبنکي د بدويلو خخه مه بيريزه.

(٦) (امر بی وکری چي لاحول ولا قوت إلا بالله دیره لولی حکه داکلمي تر عرش دلاندی خزانی خخه دی .

&

(مشکوارات المصایب ص ٤٤٩، احمد)
(١١) حضرت معازین جبل رضی الله تعالی عنہ واپی چی نبی کریم صلی الله علیہ وسلم چی کله زه دیمن د والی د گورین په توګه ولیرم نوی
وویل دخوند اخستلو خخه خان وژغوره حکه دالله جل جلاله بنده دخونداخیستونکی نه وی.

(مشکوارات المصایب ص ٤٤٩، بیهقی واحمد)

(١٢) حضرت معاذ بن جبل رضی الله تعالی عنہ واپی چی کله ما (دیمن د تلولو لپاره) په رکب کتبی پنه کپنووده نو رسول کریم
صلی الله علیہ وسلم ماته آخری وصیت داکری چي اي معاده! دخلگوسره په خوش اخلاقی سره مخ کیره .

(مشکوارات المصایب ص ٤٣٢، از مالک)
(١٣) حضرت ابن عباس رضی الله تعالی عنہ واپی چی زه يو ورخ د نبی کریم صلی الله علیہ وسلم وشاشاته تلما نبی کریم صلی الله علیہ وسلم

نصیحت راته کوئ او ویپی ویل چي اي هلكه ! دالله جل جلاله (دحق) حفاظت وکره الله جل جلاله ستا حفاظت کوئ ، دالله جل جلاله خیال وسا

ته نو الله جل جلاله به ستا خیال وساتی، او چي کله سوال کوي نو دالله جل جلاله خخه یې کوه. اوچي کله کومک غواری نو دالله جل جلاله خخه

یې غواره ، اوښه غور وکره چي که ټوله انسانان سره یو خای بنی تاته دیو گتی درسولو اراده وکری نو تاته د دی خخه زیاته کته
نشی درسولای

، کوم چي الله ستا لپاره لیکلی وي ، او که دتو لو په یو خای کیدو سره دزیان رسولو اراده وکری ، نو دی خخه زیات زیان نشی
دررسولای کوم

چي الله ستا لپاره لیکلی وي ،

(بیا یې هدایت وکری چي تقدیر فیصلی لبکل شوی دی)

قلم پورته شوی دی اوصحفی وچي شوی دی.

(مشکوارات المصایب ص ٤٥٣، احمد وترمذی)

غوره وي ناوي

(١٤) حضرت عبدالله بن مسعود رضي الله تعالى عنه وايي چي نبي كريم صلي الله عليه وسلم هاديت وکري چي روح القدس (حضرت جبرائيل عليه السلام) زما په زره کبئي دا خبره اچولي ده (يعني دوھي په ذريعه يي را بشود لى ده) چي هيچ خوک تر داسي وخته نه مری ترخو خپل رزق (کومه اندازه چي د ده په تقدير کبئي ليکل شوي وی) پوره نكري (بيا يي ووبل چي) خبردار! د الله جل جلاله خخه وېږدېږي، د رزق په کټلو کبئي غوره طريقه اختياره کړي درزق ناوخته کټل تاسو ودي خبری ته تيار نه کړي چي هغه دالله جل جلاله په نا فرمانۍ کي وکتي (او) درشوت، سود او نو رو په ذريعه سره مو د نس وېکدو ته تيار سی) خکه چي کم دالله جل جلاله سره وی هغه ده الله جل جلاله په بندګي سره پيدا کيري .

(مشکوکات المصایب ص ٤٥٢ ، شرح السنہ وبیهقی فی شعب الایمان)

(١٥) حضرت ابو هربره رضي الله تعالى عنه وايي چي نبي كريم صلي الله عليه وسلم ووبل چي د دنيا په شيانو کبئي وي او هغه ته مه ګوره چي ستا سو خخه په لوره درجه کبئي وي، په داسی کو لو سره د دالله جل جلاله د هغه نعمت بي عزتي نه وشي چي کوم هغه تاسو ته درکري دي .

(مشکوکات المصایب ص ٤٤٧ ، مسلم)

يعني که تاسو پرمادارو نظر واقوي ، چي ستا سو خخه په مال کبئي زيات وي نو په زره کبئي واياست چي الله جل جلاله وه ده ته څورمه نعمتونه ورکري دي مونږ ته يي نه دي راه کري او همدا دول تا سو د الله جل جلاله دنعمتو بي عزتي کونکي جور پري او دافکر کوي چي الله جل جلاله مونږ ته څه راکري دي دهغه کوم حیثیت نه دي، نعمتو نه خو په اصل کبئي اميرانو ته رسيري له دي وجي اميرانو ته مه ګوری ، بلکه هغه ته ګوري چي له تاسو خخه په مال او نورو کبئي کم وی (تر سو دالله جل جلاله شکر اداشي .)

(١٦) حضرت ابن مسعود رضي الله تعالى عنه وايي چي نبي كريم صلي الله عليه وسلم ووبل چي شتملى مه حاصلوی خله له دي وجي مو په دنيا کبئي زره ترل کيري

(مشکوکات المصایب ص ٤٤١ ، تر مذی بیهقی فی شعب ال ایمان)

(١٧) حضرت ابوذر رضي الله تعالى عنه وايي چي نبي كريم صلي الله عليه وسلم ماته ووبل چي ته دهیخ سره او تور خخه غوره نه يي ، هوکه په تقوا کبئي زيات وي نو غوره کېدای شي ،

(مشکوکات المصایب ص ٤٤٣ ، احمد)

يعني دبنه والي او بروالي معيار رنگ نه دي بلکه تقوا او پرهيز ګاري ده . (حضرت عائشه رضي الله تعالى عنها وايي چي نبي كريم صلي الله عليه وسلم ووبل چي زما رب ماته د نو شيانو امر کري دي (خلور خیزونه وجود ويچاره وي :)

أ. تشوش / خفغان

ب. غم / اندیښنه

ت. لوره او

ث. د شپي له خوا تر ناوخته وېښ پاتي کيدل

٣ (خلور خیزونه د مخ نور او خوبني له منځه وري)

أ. درواغ

ب. بي احترامي / بي ادبی / بي حيادي (د پوهي سره پر يو ناسم خیز تینګار کول)

ت. له پوهي پرته پر يو خیز جر او بحث کول

غوره وي ناوي

- ث. بد اخلاقی (له بيري پرته د یو ناوره کار ترسره کول)
۴ (خلور خیزونه د مخ نور او خوبني زيانوي
أ. دينداري / له خدای بيري
ب. وفاداري
ت. سخاوت / ورکه
ث. د یو چا سره مرسنه کول پرته له دي چي هげ يي در خخه غوبسته وکري
۵ (خلور خیزونه روزي کمه يا تالي
أ. د گهیخ خوب (د لمونخ خخه وروسته تر لم رختو پوري)
ب. کم عبادت
ت. تبلی / بیکاری او
ث. تکی / خیانت
۶ (خلور خیزونه روزي زيانوي
أ. د شپي له خوا د تهدج لمونخ / عبادت کول
ب. پر خپلو گناهونو پیشمانی او توبه ایستل
ت. د خیرات او صدقی ورکول
ث. او تل د پروردیگار ځښتن یادول
د اسلام سپیخلي پیغمبر همدا رنگه فرمابي:
که چېري تاسو کوم ایت مبارکه اوږيدلې وي هげ باید نورو ته ورسوئ، دغه ایت به د قیامت په ورخ ستاسو شفاعت وکري.
دغه مبارکي خبری په خپل ورخنی ژوند کي د عمل په هيله
څوک چي په اصل کي لوی دي هげ دلوي لابي نه وه
داجي اوس درته حاضر دي بنه په غور ورته ګوره ولی چي آخر به د دغه دوستانو په جدایي لاسونه مروري
زياتره مرګونه په توره او توبک نه کيږي لکه زياترخونونه په ژبه کيږي
په بولا توب کي چي کوم کس بدکاره وي ايليس يي وکنه
له بي وفا سري نه وفاداره سپي خو چنده بهتر دي
رشنیني یاران پس له مرګه خخه هم جدا نه وي
په کوم کورکي چي پاک لمنه بنځه وي دهغې دنور له وجي توله خونه روښانه وي
کوم خوند چي دزره په سترکو دیدن دی هげ خوند د رنو سترکو په دیدن
کي نشتنه
دچاسره چي دي دزره له تله دوستي وي که دهغه له خولي ترخي خبری اوري بنه شيرین ټواب ورکوه
دهغه خلکو دنیا نابوده ده چي پیسي په کورکي ردې او تولوي يي دغه خلک په شته مال کي هیڅ نه لري
-ددې په ځای چي تول عمر په تيارو لعنتونه وايي له ځانه یوه کوچني شمعه جوره کره
-2 له محل اوناممکن نه چاپښته وکره چي چيرى اوسي؟ هجه وویل : دعاچزانو په خوبونوکي
-3 هجه څوک پیاوړی ندي چي هروخت جګړه ګټي بلکي هجه څوک کمزوری دی چي تل یي سوله بايلی وي.
-4 ترڅو چي ته دبیا له پاره په پېښو درپدلي شي په ناكامي مه خپه کېره
-5 په کوم کور کي چي کتاب نه وي هجه يي روحه کوردي
بايد په خوبشيو پسي وکرزو، غمونه مو خپله پیدا کولای شي.
-17 کوچني متلونه هم د اوږدو تجربو پايله ده.
-18 -تعصب رنې سترګي رنډوي او اوږيدونکي غورونه کنولاي شي.
-19 د بریالیتوب راز په کلک هود او ټینګو ګامونو کي دي.
-20 د انسان بنایست په درې خیزونو کي دي: علم، محبت او خپلواکي.
-21 د دی لپاره چي د قاضي مخته ونه درېړوي نو د قانون تر شا که.
-22 له هجه چا خخه بدمرغه نشه چي تل نیکمرغه وي.
-23 په دې نږۍ کي جنت او دوزخ زمور په خپلو لاسونو کي دي، د بنو سزا بنه او د بدرو سزا بدرو وي.

غوره وينا وي

- ٢٤- تل لوبي لمبي له ورو بخرکو رامنځته کيردي.
- ٢٥- عمر او کلونه يوازي د هغو کسانو له دریخه درز باسي چي کله بي هم په خپلو قدمونو د تک هود نه دی کرى.
- ٢٦- که درواغو رنگ درلودای نو هره ورخ به مو په خوله کي لسکونه شني زرغونی (رنګين کمان) جوريدي، بي رنگي به لاس ته نه رانلونکي خيز وه.
- ٢٧-څوک په خپله نه غورځيري، که لوپري له هماګه اړخه لوپري چي په الله بي تکيه نه وي کري.
- ٢٨- تل د لاري پيل ستونزمن وي، عقاب د الونلو په لومري پراو کي بنکي توپوي خو په اوچ کي وزر بشورلو ته هم ارتیا نه لري.
- ٢٩- دا هم بي دليله نه ده چي په خپله خبره نه درپريو، مور په داسي خمکه کي اوسيرو چي هره ورخ په خپل شاوخوا څرخيري.
- ٣٠- همدا نن د خپلو خورو لپاره د ميني څرکدنونه وکړه، بنایي سبا احساس وي خو خواره دوستان نه وي.
- ٣١- په یقين سره چي د عبادت سترياوي به درنه ولاړي شي، خو ثواب بي درته پاتېژي.
- ٣٢- په یقين سره چي د ګناه خوند او لذت به درنه ولاړ شي، خو عذاب بي درته پاتېژي.
- ٣٣- افسوس چي خوان نه پوهېري او زور نه توانيري.
- ٣٤- هیڅ کله له هغه چا سره چي نه غواړي له تا سره وخت تير کري وخت مه تیروه.
- ٣٥- په خپلو هيلو باور وکړي او داسي وانګيرئ چي ګواکي دير زر به تر سره شي.
- ٣٦- غصه په ليونټوب پيل کېري او په پېښمانۍ پاڼه رسيري.
- ٣٧- هغه څه چي واقع شوي دي باید وې منو، او هغه څه چي رانلونکي دي کولاي شو په خپله خوبنې تر سره کرو.
- ٣٨- خوبنې وښې، ان هغو کسانو ته چي له تاسې بي خوبنې اخستي ده.
- ٣٩- هغه چي له ژوند سره جوريزي، بايلونکي دي. له ژوند سره مه جوريه، ژوند جور کړه.
- ٤٠- که ژوند مو خوبنیداڼ نو کله به مو د زوکري پر مهال نه ژرل.
- ٤١- هغه چي له ژوند سره جوريزي، حیني لويي لاس ته راوري، او حیني نور بیا بی له دي چي وغواړي لويي لري.
- ٤٢- ده چي زمان لوي زيري، حیني لويي لاس ته راوري، او حیني نور بیا بی له دي چي وغواړي لويي لري.
- ٤٣- ملګرتوپ یو د بل په خنګ کي اوسيدو ته نه وايې، بلکه یو دبل په زره کي اوسيدل دي
- ٤٤- ده چي زما مخالف دي، نه يوازي ماته زيان نه رسوي بلکه زما د پرمختګ لامل هم کېري.
- ٤٥- ده چي زما مخالف دي، نه يوازي ماته زيان نه رسوي بلکه زما د پرمختګ لامل هم کېري.
- ٤٦- ملګري په يوازيتوب کي ورته او د باندي بي وستاډه
- ٤٧- باران اوسيه او ووريره، مه پونښته چي خالي کاسي د چا دي.
- ٤٨- ده چي زما مخالف دي، نه يوازي ماته زيان نه رسوي بلکه زما د پرمختګ لامل هم کېري.
- ٤٩- ده چي زما مخالف دي، نه يوازي ماته زيان نه رسوي بلکه زما د پرمختګ لامل هم کېري.
- ٥٠- ده چي زما مخالف دي، نه يوازي ماته زيان نه رسوي بلکه زما د پرمختګ لامل هم کېري.
- ٥١- ده چي زما مخالف دي، نه يوازي ماته زيان نه رسوي بلکه زما د پرمختګ لامل هم کېري.
- ٥٢- ده چي زما مخالف دي، نه يوازي ماته زيان نه رسوي بلکه زما د پرمختګ لامل هم کېري.
- ٥٣- په هغه چا داد ولره چي ستا درې شيان درک کړاي شي: په موسکا کي درد، په غصه کي مينه او په خپل وخت خاموشي
- ٥٤- کله چي یو سري بل ته پور ورکري، نو د پورورې سوغات دي نه قېلوي
- ٥٥- "يوه شمعه دبلي شمعي په روښانه کولو سره هېڅ شى له لاسه نه ورکوي"
- ٥٦- که زما تول ملګري د یو پل نه ئان غورځوي زه به د دوى سره ئان ونه غورځوم . زه به لاندي ودرېزم او دوى به نيسم چي په خمکه و نه غورځيري.
- ٥٧- غصه او ليونټوب په ټولو انسانانو کي یو دول دي خو توپير یي یواخي په بشکاره کولو کي دي.
- ٥٨- په نږي کي د هغه لاس پشان مه کېره چي کلونه شکوی بلکه د هغه کل پشان شه چي شکونکي ته هم خوشبوی ورکوي.
- ٥٩- له ارسطونه و پوښتل شول چي کومه خبره دېره بنه ده
- ٦٠- خواب: هغه خبره چي د عقل سره برابره وي، بیا کومه خبره بنه ده؟ داسي خبره چي اوريدونکي بي ومني. له دي وروسته کومه خبره؟ هغه خبره چي د هغى په هکله په بشپړ یو داده وي چي تر اخیر پوري ضرر ونلري بله کومه خبره بنه خبره هم شته؟ که چېري هره خبره دغو لورو خبرو ته ورته نه وي هغه د خنارو له غې خڅه تیته او بي ارزښته ده.
- ٦١- خندونکي بپروونکي بلاوي دي او يوازي هغه وخت ستا مخته درپري چي ته له خپل هدف خڅه مخ واروي

غوره وينا وي

- ستره سري خلور صفتونه لري كمياني، ادب، مهرباني او عدالت.
- ٦٢- د ملگري په نيمگرتياوو پسي مه گرخه او كنه بي ملگري به پاتي شي.
- ٦٣- ماشومان د غيانو عمل ته گوري، نه د هغري نصيحتونو ته.
- ٦٤- مانطي خورل صرف يو شي په داکه کوي، هغه دا چي اراده مو د کاميابي لپاره کمزوري وه..
- ٦٥- هيچ شي دخداي (ج) په وراندي دومره غوره نه دی لکه چي خوك خپل قهر دده دخوشي په غرض وزغمي.
- ٦٦- دنبا پرستان هغرو ته پاتي کيردي چي هر خومره د سيند او به وختني همعمور تزي وي.
- ٦٧- که کومه ورخ د عقل پلورل او اخیستل پيل شي نو تول خلک به پلورونکي شي چكه چي تول خلک فکر کوي بېر عقل لري.
- ٦٨- که غوارى هوسياي موپه برخه شي خپله ژبه دشكایتونو اوکيلو نه ليري وسائى.
- ٦٩- په کوم زيره کي چي علم نه وي هغه دمراه په خبر دى
- ٧٠- دوه خيزونه د فکر ور دى، يو شين آسمان چي وينم او پوهيرم چي نشته، او بل الله (ج) چي نه بي وينم او پوهيرم چي شته.
- ٧١- ژوند په منده کولو ارزي، ان که بوتونه مو شكيدلي وي.
- ٧٢- له دى نه چي درواغ آرامي راکري، خوبن يم چي رينتيا مي وحورو.
- ٧٣- تور او تهمت د سکرو په خير دى، که ونه سوخي تورول کوي.
- ٧٤- په کال کي يوازى دوي ورخى دى چي خه پکي نشي کولاي، يوه پرون او بله سبا.
- ٧٥- بيرالي وابي: کار ستونزمن دى خوشونى، ناكام وابي: کار شونى دى خوشونزمن
- ٧٦- هيچكله تروخت مخکي بيراليتوب مه خرگندوه.
- ٧٧- کله چي پرمنقل کوم شي ايши له پاخانخي بېر مه خه.
- ٧٨- کله چي خوك پرنجي کوي ووايه عافيت دى وي.
- ٧٩- هخه وکره پخوانى ترلاسه شوي بيراليتوبونه ستا درايلونکوبيراليتوبونومخه ونه نيسى.
- ٨٠- تل له گناه سره اندوله سزا په نظر کي نيسه بر
- ٨١- هيچكله دېتو فلمونو اوكتابونو پاي چاته مه وايه.
- ٨٢- دا اجازه مه ورکوه چي ستا کورنى او په خپله ته په کارونو کي دومره دوب شئ چي ديو وخت دودي لپاره پريوه دستركخان دتوليدا وخت ونه لرى.
- ٨٣- دغه دري آرونە تل په ياد لره: خان ته درناوى، نورو ته درناوى، او دخبلو کارونو او اعمالو په وراندي دمسولييت احساس.
- ٨٤- هخه وکره زده کري چي کله ماته خورى يا ناكامه کيري تري درس واخلي
- ٨٥- له تولو مهمه تبرونته مو دا ده چي له تبر وتنى وپيرپرو.
- ٨٦- د کراونو درد د هغرو په زياتيدو سره کمېري.
- ٨٧- سنه غور نیول باید زده کرو، کله فرصلت دير ورو ورو دروازه تکوي.
- ٨٨- زده کره يوازيني شتنى ده چي لوتماران بي نشي لوتل.
- ٨٩- که پورته کيدلای نشي نو د مني په خير راپريوزه تر خو په پريوتلو دي بل ته لورتيا ورکري.
- ٩٠- 91- زمور نهه نوي په سلو کي اندېښي هيچ کله نه رېښتا کيري. ديل کارنگي.
- ٩١- 92- زمور هدف ته ارزښت ورکوي. ديرې ستونزى، دير ارزښت. ادر بزرگ.
- ٩٣- 93- دا تاسى ياست چي خلکو ته ورزده کوي چي له ما سره خه دول چلنډ وکري. وين داير.
- ٩٤- هيچ کله د بل چا بنيکنه نشو پېژندلای، تر هغى چي خپله بي ونه لرو. چينګ.
- ٩٥- په دېمنى کي دوه رنگي نشته، کاش دوستان هم پر خپل وخت د دېمنانو په شان بي ريا واي. شريعتي.
- ٩٦- 97- خومره ناوخته مو پام کوي چي ژوند يعني هماعه شبيي چي په ديرې بيره مو د هغرو د تيرپيدو هيله درلوده. ديل کارنگي.
- ٩٧- 98- که تولو کولاي شوای له خپلو استعدادونو خخه بنه گئه پورته کري، نري به هماعه غوبېتونکي جنت وو. ذكر يا رازى.
- ٩٨- انسان په هر کار کي باید پوه شي چي چيرى ودريرى. فرانسوی متن.
- ٩٩- 99- مينه يوازيني ناروغى ده چي ناروخ تري خوند اخلى. افالاطون.
- ١٠٠- 100- مور ته تر تولو نوردي کسان، له مور نه دير ورک دى. ارد بزرگ.
- د الله شکر ادا کوم چي دا وعده مى له مرگه مخکي پوره کراي شوه.
- بنه نصيحت
- هربى علمه عمل يورنخ وگنى، او هربى عمله علم يو بي گتى شي.

غوره وينا وي

♣ دير بد بخته هجه ٿوک دی چي پچپله مڙشى خوگناه بي ژوندي وى، ديو داسي عمل بنست بي اينسي وى چي دهجه دمرينى وروسته ادامه پيدا��وي.

♣ ڪه غوارى هو ساپي موپه برخه شى خپله ڙبه دشكايتنو او گيلو نه ليري وسانى.

♣ دستر گوساتنه وکري، ڪه داده زirono وردى او تول افتونه له همدي لاري زره ته ننزو.

♣ ڦله غلا او خيانه ٿخه ڏده وکري، ڪه داعملونه لوره او فقر را منج ته کوي.

♣ ٿوک چي دا (ج) په لارکي مشغول وى، الله (ج) به دهجه کارونه سرته رسوي.

♣ دايمان تكميل په جهاد، دروزي پوره والى په صدقه، دحج پوره والى په اوضعيه او دلماڻه تيروته په سجده سهوي سره پوره ڪيري.

♣ حقيفت دادى چي انسان يودير ضعيف اوناتوانه مخلوق دى، د حيرانتيا خبره داده چي خنگه له ديرقوی او زور رخدائ (ج) ٿخه نافرمانى کوي.

♣ خبردار او سى، چي جهاد پريينيردي ڪه هر قوم چي دا (ج) په لارکي جهاد پريينى هجه خوار او نليل شو.

♣ ڏچاچي زراپه وس کي نه وى پوره، هجه به په زيريون ڪو خه مهرباني وکري.

«دامير المونين حضرت ابوبكر صديق (رض) له ويناو خه»

حضره عثمان رضي الله تعالى عنه غوره ويناوي

الله پاک تاسو ته دنيا يواخي ددي له پاره در ڪر په چي آخرت پري وغواري

زه خو دھان له پاره دا ٻپه بده او سپکه گنم چي ورخ دى راباندي تبره شى او دقران كريم تلاوت پکي ونه ڪرم.
تبيه وينابنڪته ڪتل او منځني راشه در شه دايمان تنبني دى.

خپل پيٽي پر بل مه اچوئ، که لر وي يا پېر.

له الله جل جلاله نه پرته له هيچا طمعه او بوره مه کوي. يواخي له خپل گناوو ودار شئ.

که چپري مو گناه ته زره وي نوداسي خائي ولتوئ چي الله پاک هلتنه نه وى.

به وينا در ڀو تنو ته زيان رسو، ويناكونكى ته، ڏجاد چي واي او خوک چي ورته غور نيسى.

ڊقهر او غضب په وخت کي بنه دوا چوب پاتي ڪدل دي.

ڊڙوند له پاره يوه موخه (هدف) و تاکي او بياپي په نول توان سره دلاسته کولو هشي پيل کري، بنائي دبريليتوب پراو ته به ورسپيرئ.
تولي نيكى له حيا او تولي بدی له بي حيابي سره ترلي دي.

ڇيني وخت جرم ببنل مجرم ته نور هم زيرور ورکوي.

دهجه چا په وراندي په لوره لهجه غربدا مه شرمپيرئ چي د ستر گو په اشاره نه پوهه بري.

دڙبى بنوئيل د قم تر بنوئيلو دير زيانمن تمام ٻلاي شي.

گناه زره نارامه کوي او داد له منخه وري.

ٿوک چي دانسان حق نه پيڙني هجه گوياد الله پاک حق هم نه دى پيڙندى.

ٿوک چي دانسان حق نه پيڙني هجه گوياد الله پاک حق هم نه دى پيڙندى.

پوهه انسان هجه دى چي په پير پام او احتياط سره گامونه اخلي.

الله پاک انسانان دخان له پاره پيداڪري دي، ڪه نو نه بنائي چي هغوي دبل چا شي.

زه په تياره کورکي دغسل (خان پريمينخلو) له الله پاک نه دشرم او حيا له وپري اريان دريان پاتي ڪرم.

په تنگسه کي دزغم له برڪته الله پاک پر انسان اسانتيا راولي.

سخاوت دمال، عمل دعلم اود الله پاک رضا د اخلاقن ميهو ده.

ڊقير خوبسي دههو خلکو په برخه ده چي دنيا ورته زندان بنڪاري.

خناور هم خپل ٿبنتن پيڙني خو انسان خپل خاوند نه پيڙني .

په کومه خبره چي نه پوهه بري مه بي کوي او په کومه چي پوهه بري داسى سري په منج کي بي له ويلو دربعه مه کوي. چي په ارزينت بي پوهه بري.

- الله جل جلاله زماپرامت باندي تر تولوشيانو دمخه لومونخ فرض کري دى او دقيامت په ورخ به تر تولوشيانو دمخه دلماڻه حساب ورسره کوي.

2 - ٿوک چي پر الله جل جلاله او دقيامت پرورخ ايمان لري، دهجه لپاره پكارده چي همساپي ته تکليف ونه رسوي.

3 - ڊ جاسره چي ده مسلمان غم نه وى، هجه زمادامت ٿخه نه دى.

غوره وينا وي

- ۴ - و شمنوخلگوته لیورخی، نوبه دالله جل جلاله نعمتونه ستاسوپه وراندی خوار اوبي قدره نه وي.
- ۵ - حلال خیزونه چی هرخومره خورلای سی وي خورئ اوچی هربول جامه په تن کولای سی په تن بی کری مکردوه خیزونه به په کی نه وي (۱) اصراف (۲) تکبر یانی لوئی.
- ۶ - له بنارخه چی داولاد لپاره کوم خیزراوری لومری بی لورته ورکوئ بیا زوئ ته.
- ۷ - خوک چی دعلم په لارکی روان وي، الله تعالى دهعه لپاره دجنت لاره اسانه کوی.
- ۸ - خوک چی دعلم دلتولوپه لار کی مرسي هغه شویددي.
- ۹ - دری (۳) شیان داسی دی چی انسان ته له مرگه خخه ورسته په بنه ورخی (۱) صدقه جاریه (۲) هغه علم چی خلگ کته خنی واخلي (۳) بنه اولادچی دهعه لپاره دعاوي کوي
- ۱۰ - له رسول الله صلی الله علیه وسلم خخه پونتننه وسوه: ترتولوغور(كتور) عمل خه دی؟ رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل: (۱) لمونخ کول (۲) پرخپل وخت باندی، دموراوپلارخدمت کول (۳) جهادکول
- ۱۱ - دنيا دمومن لپاره زندان دی، اوکافرلپاره جنت.
- ۱۲ - دچاچي مرگ په يادوي اودمرك لپاره تياري کوي ، هغه ترتولو عقلمنددي.
الله جل جلاله دی موراوتاسو ته پرده خبرو دعمل کولو توفيق راکري: آمين ثم آمين
رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایي:
- ۱ - الله جل جلاله زماپرامت باندی ترتولوشيانو دمخه لومونخ فرض کري دی
اودقيامت په ورخ به ترتولوشيانو دمخه دلمانخه حساب ورسره کوي .
- ۲ - خوک چي پرالله جل جلاله اودقيامت پرورخ ايمان لري، دهعه لپاره پکارده چي همسايه ته تکليف ونه رسوي.
- ۳ - د چاسره چي ده مسلمان غم نه وي، هغه زمامدات خخه نه دی.
- ۴ - و شمنوخلگوته لیورخی، نوبه دالله جل جلاله نعمتونه ستاسوپه وراندی خوار اوبي قدره نه وي .
- ۵ - حلال خیزونه چی هرخومره خورلای سی وي خورئ اوچی هربول جامه په تن کولای سی په تن بی کری مکردوه خیزونه به په کی نه وي (۱) اصراف (۲) تکبر یانی لوئی.
- ۶ - له بنارخه چی داولاد لپاره کوم خیزراوری لومری بی لورته ورکوئ بیا زوئ ته.
- ۷ - خوک چی دعلم په لارکی روان وي، الله تعالى دهعه لپاره دجنت لاره اسانه کوی.
- ۸ - خوک چی دعلم دلتولوپه لار کی مرسي هغه شویددي.
- ۹ - دری (۳) شیان داسی دی چی انسان ته له مرگه خخه ورسته په بنه ورخی (۱) صدقه جاریه (۲) هغه علم چی خلگ کته خنی واخلي (۳) بنه اولادچي دهعه لپاره دعاوي کوي
- ۱۰ - له رسول الله صلی الله علیه وسلم خخه پونتننه وسوه: ترتولوغور(كتور) عمل خه دی؟ رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل: (۱) لمونخ کول (۲) پرخپل وخت باندی، دموراوپلارخدمت کول (۳) جهادکول
- ۱۱ - دنيا دمومن لپاره زندان دی، اوکافرلپاره جنت.
- ۱۲ - دچاچي مرگ په يادوي اودمرك لپاره تياري کوي ، هغه ترتولو عقلمنددي.
ترتولو بنه ملگري بنه كتاب دی.
- ♣ رشوت هغه بلا ده چي انصاف خوري.
♣ دبدسلوك خواب نيكى ده .
- ♣ عقامند هغه دی چي د نورو غلطى هيره كمي .
- ♣ داسى مه وايه چي شپه سوه بلکه داسى ووايه چي سهار اتلونكى دى.
- ♣ دڏري جادو ترتولو خطرناك دى.
- ♣ هردوست خير غونتنونكى نه دى.
- ♣ د چمن هره غوتى نشي گل كيدلاي.
- ♣ بنه خوى والا يوازي نه پاته كيرى.
- ♣ خوک چي پرخان فتح حاصله نكري پرنور و باندی فتحه حاصلول مشكل کاردى.

غوره ويناواي

❖ حوك چي د ميني اقرار نکوي تل به د نفترتونو په خرسيلاب کي لاھووي.

❖ هره خنديدونکي ٿيره دخوشالي د زيري نماينده گي نکوي.

ـ له بيرو گوابسوناو خطرونومو ريشتني ميني تيره وي او د برياليتوب لوري پورونوته مورسوی.

- كله چي مو کوم شى له لاسه ورکر پام کو ئ چي له هجه زده کري درس او تجربه له لاسه ورنه کري

- دغه دري شيان تل په ياد ولره:

- ... له ځان سره مينه او ورته دره ناوي.

- له هر شى سره مينه او محبت درلودل.

- کوم کارونه چي دي کريدي په ورين تندی دھفو مسوليت منل.

- داپه ياد ساته کله چي کوم شى غواري او ترلاسه بي نه کري دايو چانس او تضادف دي.

- که لوبي بدلوں غوارئ نو لمري بي بدبلولو اصول زده کري.

- ديو ی کو چنى جگري، جنجال او خوابدون له امله خپلي ژوري او پخوانى اريکي دلاسه مه ورکوئ.

- کله چي و پوهيداست اشتبامو کريده دھغى دلري کولولپاره گرندى گامونه پورته کري.

- دورخنيو کارونو دمحاسبې لپاره دورخني يوه برخه په يوازيتو ب سره تيره وئ.

- بدلونونوته په خلاصوستركوکوره ولې دھغوبه وراندي خپل اهميت په اسانى سره دلاسه مه ورکوئ.

- كله ، کله پنه خوله غابن ماتونکي خواب دى.

- شرفمندانه ژوند ولري ، ترڅو ژوندې اوږدوالي کي خوبني او نيمرغى يو خل بيا وه ازمويast

- ستاسو ترسیوري لاندي ، په کورنې کي ، دمیني او محبت دخوبني چېنه بهيرې ، تري گته پورته کري.

- کله چي مو له خپل نزدي ملګري سره داعوه او جنجال شى ، تيرې ختاوي مه ورياده وئ ، يوازي داوسنی موضوع په اره چي خبره موپري پورته شوېدې وغږيرې ، داستاسولوبي ده.

- خپله پوه له نوره سره گډه وئ ، دادپوهې دخلېنست يوازنې لار ده ، ترڅو پوهه مو په کار او گته ولوپري ،

- دمیني او محبت ته تر هرڅه لمريتوب ورکري ، ځکه ابدي او غيري ارادېي خوبني منځه راوري ، دولت او قدرت بايدستاسو دمیني په لاره کي خنده شي او دمیني په لاره کي وسیله و اوسي ،

- بنه خانونه پوه کري ، چي دمیني محبت او زړه اريکي تر تولو اريکو غوره او پیاوړي تل پانه دي ، دنديا دمقصداريکوته اهميت مه ورکوئ ، په دي به مو مقصدتر لاسه شي خودزره او روح خونې نه شي ترلاسه کولاي.

- هغه اريکي دير ی نه ، پاله چي په غيري ارادېي دول زره ته خوبني او داد ، روح ته تازه والي راوري ،

- په کال کي بواري هغه خایوته ځئي چي تراوشه نه ياست تللي.

- هغه وخت چي خپل برياليتوب ازريابي کوي او خيرې يې نو غورمه کوه لړ ژور فکر وکړ ه چي ددي برياليتوب دلاسته راوري لو لپاره دي ځه شي له لاسه ورکريدي ، وخت ، عمر ، دوستان ، اوکه دولت ،

* هغه خلگ چي سنا په برياليتوب کي درسره مرسته کريده ، په ستونزوکي ستالاسو نيوی کريدي هيچوخت مه هيره وه دادلو ی او هوښيار سري کاردي.

- ژوندته په سرسرۍ سترګه مه گوره . ژوري و خيره . هرشبيه له پوره اهميت ځخه ډکه ده په کارده چي په هغه اندازه ، يې په ارزښتاكه توګه و کاروي.

* دمشران او پوهانو خبروته غور نيسه ، دوي ڈژوند ببونځي ويلې دي له تجربويي باید گته پورته کري نه داچي ته خپله بيا تجربې تکرار کري ژوندې تجربوکي تيرکري See More .

♣ تربولو بنه ملګري بنه کتاب دی.

♣ رشوت هغه بلا ده چي انصاف خور

♣ دېسلوک خواب نیکي ده .

♣ عقامند هغه دي چي د نورو غلطې هيره کري.

غوره وي ناوي

♦ داسي مه وايه چي شپه سوه بلکه داسي ووايه چي سهار راتلونکي دي
♣ ... دژبي جادو تر تولو خطرناک دي.
♦ هر دوست خير غوبنتونکي نه دي.

♦ د چمن هره غوتى نشي گل كيدلای.

♦ بنه خوي والا يوازي نه پاته كيري.

♦ خوك چي پرئان فتح حاصله نکري پرنور و باندي فتحه حاصلول مشكل کاردي.

♦ خوك چي د ميني افرار نکوي تل به د نفرتونو په خرسيلاب کي لاھووي.

♦ هره خنديونکي خيره دخوشحالي د زيري نماينده گي نکوي

خپل خان عقل مند مه گنني د الله نه ودار شي او له بدو نه لاس واخلي

د. تولو په اجازه يو سري په دوبى کي مزدوری کوله او خپل عربي ورته ووبل کله چي خپل وطن ته ئي نو ما ته به د ستاسي د وطن
يو عکس راوري سري ورته ووبل په دورو سترگو کله چي سري په رخصتئ خپل وطن ته راغلى وو خلکو په دیوال پوري خپياکي
تپلى وي نو د سري د دیوال نه عکس يا تصویر واخیستو کله چي دوبى ته لارو نه خپل عربي ته بى ورنکاره کرو عربي چي دا
خپياکي په دیوال پوري ولیدى نو ورته ووبل چي شابس دير بنه هیواد مو دى خو چي دا کاشي په سیمانتو کي لیریدالى واي نو بیا به
بی دير خوند کري واي